

SAGLIK YONETİMİ ÖĞRENCİLERİNİN MUHASEBE DERSİNE KARŞI TUTUMLARININ BAŞARI DÜZEYLERİNE ETKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Enis B. BİÇER*-Yüksel AYDIN**-Ebrar ILIMAN***

Öz

Bu çalışmanın amacı Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Yönetimi bölümünde lisans eğitimini sürdürmekte olan öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarını saptamak ve tutumlarının başarı düzeylerine etkisini belirlemektir. Tutum; bireyin ele alınan bir nesneye, bir duruma veya olaya karşı olan olumlu veya olumsuz tavrı ve sürekli olan inanç ve duygularıdır. Öğretim elemanlarının gerek kendi derslerine, gerekse sosyal yaşamdaki diğer olgulara yönelik öğrenci tutumlarının ne olduğunu, nasıl ölçüleceğini bilmeleri eğitimin niteliğini artırmada önemli bir etken olabilir. Ayrıca tutumların davranışa dönüşmesi sebebiyle, derse karşı olumlu tutumlar, eğitimde ve meslek hayatında başarıyı da beraberinde getirecektir. Araştırma bu düşünceden yola çıkılarak ve konuyla ilgili olarak sağlık yönetimi alanında eksikliğin var olması sebebiyle tercih edilmiştir. Araştırmanın birinci bölümünde sağlık yönetimi bölümü, muhasebe eğitimi ve tutum ile ilgili literatür bilgisi verilmiştir. Daha sonra konuyla ilgili yapılan araştırmalara yer verilmiştir. Son bölümde ise bulgular ve sonuçlar yer almaktadır. Tanımlayıcı araştırmada elektronik anket yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada öğrencilerinin muhasebe tutumunu ölçmek için Ertuğrul ve Özdemir'in (2014) kullandığı anket ölçeğinden yararlanılmış olup ölçeğin Cronbach alpha katsayısı 0,960 olarak saptanmıştır. Anket ölçeği; isteksizlik-sıkıcılık boyutunda 22 madde, gereklilik boyutunda 6 madde ve isteklilik-sevme boyutunda 12 madde olmak üzere toplam 40 maddeden oluşmaktadır. Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi bölümünde aktif olarak lisans eğitimi alan 490 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmaya 260 öğrenci katılmış olup, katılımcıların 135'i birinci, 125'i ikinci öğretim öğrencisidir. Çalışmaya katılan öğrencilerin ağırlıklı genel not ortalaması 2,61'dir. Araştırma sonucunda, ankete katılan öğrencilerin muhasebe dersinin gerekliliğinin kısmen farkında oldukları ve bölümü seven öğrencilerin derse karşı olumlu tutum sergiledikleri görülmüştür. Aynı zamanda derse olan tutumlarının başarı düzeylerini etkilediği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Yönetimi, Muhasebe, Tutum, Başarı.

* Dr. Öğr. Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Yönetimi A.D. ebbicer@cumhuriyet.edu.tr, ORCID: 0002-1624-4988.

** Dr. Öğr. Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Muhasebe ve Finansman A.D. aydin@cumhuriyet.edu.tr

*** Öğr. Gör. Cumhuriyet Üniversitesi, SHMYO, ebirar@cumhuriyet.edu.tr

**A RESEARCH ON THE EFFECTS ON ACHIEVEMENT LEVELS OF ATTITUDES
TOWARDS ACCOUNTING COURSE HEALTH MANAGEMENT STUDENTS**

The aim of this study was determine Cumhuriyet University Department of Health Management section porcelain enamel license training is a students ' attitudes towards accounting courses. Attitude; is the positive or negative attitude of the individual towards an object, situation, or being dealt with, and the persistent beliefs and emotions.

It can be an important factor in increasing the quality of education by the teaching staff knowing what their attitudes towards students and their other students in social life are and how to measure them. Moreover, positive attitudes towards the course will bring success with education and professional life, as attitudes are transformed into behavior. This research has been chosen because of the fact that there are deficiencies in the field of health management with regard to this issue.

In the first part of the study, literature on health management, accounting education and attitude was given. Later, researches related to the subject were given. In the last section, findings and conclusions are included.

Abstract

Electronic survey research method identifier. In the study, the questionnaire scale used by Ertuğrul and Özdemir (2014) was used to measure the accounting attitude of the students and the Cronbach alpha coefficient of scale was determined as 0,960. Questionnaire scale; 22 items in the dimension of reluctance-urgency, 6 items in the necessity dimension and 12 items in the will-love dimension in total 40 items. The research universe of 2017-2018 academic year undergraduate field of Cumhuriyet University Faculty of Health Sciences of Health Institutions Management 490 students section constitute. The selection of sampling stratified sampling method was used. Study of 260 students have participated, 135 of the participants are primary education; and 125 is the secondary education student. 260 students participated in the study, the average grade point average of the students who participated in the study is 2,61.

As a result of the research, it was seen that the students who participated in the survey were partially aware of the necessity of the accounting course and the students who were in the department had a positive attitude towards the course. At the same time, it was determined that attitudes towards the course affected the achievement levels.

Key Words: Health Management, Accounting, Attitude, Success.

GİRİŞ

Sağlık yönetimi eğitimi ülkemizde ilk olarak 1963 yılında "Sağlık İdaresi Yüksekokulu (SİYO) olarak başlamıştır. Bölüm zaman içerisinde yaygınlaşmış olup; bu alanda 2017 yılı itibari ile yaklaşık olarak 86 üniversitede sağlık yönetimi alanında eğitim verilmektedir. Bölümün yüksek lisans ve doktora düzeyinde eğitimi de gün geçtikçe artmaktadır (Tengilimoğlu vd. 2017: 568).

Sağlık yönetimi insan kaynakları planlaması, kaynak yönetimi, pazarlama, halkla ilişkiler, finansal yönetim gibi birbirinden farklı birçok faaliyetin bir arada yürütülmesini zorunlu kılmaktadır. Sağlık hizmetleri yöneticiliği sağlık ve tıbbi

Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Karşı Tutumlarının Başarı Düzeylerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma

bakım sektörünün kendine has özelliklerinden ötürü, birçok farklı fonksiyonu içerisinde barındırır. Bu koşullar mesleğin önemini oldukça artırmaktadır (Çimen, 2010).

Sağlık yönetimi alanından mezun olan öğrencilerin, sorumluluğunu aldıkları işin önemini ve olası zorluklarının farkında olmaları gerekir. Bu zorluklarla mücadele edebilmeleri ve etkin, kaliteli bir hizmet sağlayabilmeleri için kendilerini hem bilgi anlamında hem yönetici becerileri anlamında en iyi şekilde yetiştirmeleri gerekir. Sağlık hizmetlerinde maliyetlerin çok yüksek olması ve gerek insan gücü gerekse tıbbi malzeme ve cihazların pahalı olması bu sektörde muhasebe ve finansman konularını çok daha önemli kılmaktadır.

Muhasebecilik mesleği ve muhasebe dersleri daha çok sıkıcı, yaratıcı olmayan ve tarafsız bir olgu olarak algılanmaktadır (Bougen, 1994). Genel olarak literatürde de muhasebe mesleğini yapan kişiler ilgisiz, sıkıcı ve monoton insanlar olarak gösterilirler. Aynı şekilde, muhasebecilik mesleği de sıkıcı olan ve gereksiz tekrarlardan meydana gelen bir meslek olarak tanımlanmaktadır (Cory, 1992). Bu algı öğrencilere de yansımakta ve muhasebe dersine karşı olumsuz bir tutum algısı oluşmaktadır.

Muhasebe, işletmelerde para ile ifade edilebilen değer hareketlerini belirli bir düzen içerisinde izleyerek, sonuçlarını belirli dönemlerde ortaya koymaktır. Bu bilgiler ise işletmenin ne derece etkin, verimli ve karlı yönetildiği hususuna açıklık getirir (Çonkar vd. 2010: 4). Bir işletmenin ayakta kalabilmesi ise maliyet üstünlüğü ve karlılıkla mümkündür. Muhasebe işletmeler için, geçmişe yönelik sağlıklı, tam ve doğru bilgiler sunmasının yanında, bu verilerle işletmenin geleceğe yönelik planlarının hazırlanmasında, doğru ve etkin karar alma sürecinde yol gösterici bir rol oynamaktadır. Muhasebenin bu fonksiyonlarını etkili bir şekilde yerine getirebilmesinin temel ve ilk şartı, mesleğinin sorumluluğunu bilen, alanında iyi bir eğitim almış, donanımlı bir muhasebecinin varlığıdır (Ertuğrul ve Özdemir, 2014).

Sağlık yöneticisi, sağlık hizmetlerinin amaçlara uygun olarak, başka insanlar aracılığıyla, kaynakları etkili ve verimli kullanarak sunulmasını, etkili ve kaliteli bir şekilde yürütülmesini sağlayan bir koordinatör veya liderdir (Şener, 2010). Sağlık kurumlarının etkili bir şekilde yönetilebilmesi için sağlık yöneticilerinin, kendilerine sunulan bilgileri doğru yorumlamaları ve doğru karar vermeleri gerekmektedir. Günümüz sağlık dünyasında, sağlık yöneticisinin kritik kararlarından en büyüğünü finansal kararları oluşturmaktadır. Finansal kararların doğru verilebilmesi, doğru muhasebe bilgileri ile yapılacak finansal analizler aracılığıyla mümkün olacaktır (Ayanoglu vd. 2013). Sağlık işletmelerinde görev alacak sağlık yöneticileri için muhasebe bilgisinin eksiksiz ve güvenli olarak üretilmesi ve doğru olarak yorumlanabilmesi önem arz etmektedir. Bu açıdan sağlık yöneticisinin muhasebe ve finans konularında tam donanımlı olabilmesi için kapsamlı bir lisans ve lisansüstü eğitiminin gerekliliği ön plana çıkmaktadır.

Tutum; bireyin ele alınan bir nesneye, bir duruma veya olaya karşı olan olumlu veya olumsuz tavrı ve sürekli olan inanç ve duygularıdır. Bu inanç ve tutumlar bireyin davranışlarını belirler. Bir başka ifadeyle, tutum davranış öncesi seçim ve

kararları belirleyen ve kişiye yön veren bir sistemdir. Bireysel tutumlar, kişinin yetiştirme tarzı ve deneyimleri ile oluşmaktadır. Bu sebepten eğitim, tutumları değiştirmede önemli bir araçtır (Şimşek vd. 2014: 58; Güney, 2015: 92). Öğretim elemanlarının gerek kendi derslerine, gerekse sosyal yaşamdaki diğer olgulara yönelik öğrenci tutumlarının ne olduğunu ve bu tutumların nasıl ölçüleceğini bilmeleri eğitimin kalitesini ve etkinliğini artırmada önemli bir etken olabilir.

Tutum; bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutlarıyla davranışın önemli bir etkeni olarak görülmektedir. Olaylara yönelik tutumların bilinmesi ve tespit edilmesi o alandaki başarıyı belirlemek açısından oldukça önemlidir. Tutum ile ilgili çalışmalar, öğrencilerin derse ve konulara olan tutumlarının, o konudaki bilgi düzeylerini, öğrencilerin derse nasıl yaklaştıklarını, bilgiyi alma ve kullanma isteklerini, performanslarını ve ilgilerini belirleyebileceğini göstermektedir (Robbins and Judge, 2012: 72).

Tüm bu sebeplerden dolayı sağlık yönetimi eğitimi alan öğrencilerin muhasebenin önemini bilmeleri ve muhasebeye karşı olumlu bir tutum izlemeleri sağlanmalıdır. Fakat literatür taraması sonucunda, öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarına yönelik çok sayıda araştırma olmasına rağmen Sağlık Yönetimi bölümü öğrencileri üzerinde kısıtlı sayıda araştırmaya rastlanmıştır, bu durum ise araştırmayı önemli kılmaktadır.

Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Yönetimi bölümünde lisans eğitimi sürdürmekte olan öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarının başarı düzeylerine etkisini saptamak amacıyla yapılan çalışmanın ilk bölümünde benzer araştırmalara, ikinci bölümünde ise araştırmanın amacı, önemi ve yöntemine yer verilmiştir. Sonrasında araştırmada elde edilen bulgular açıklanmış, son bölümde ise sonuç ve tartışmaya yer verilmiştir.

Benzer Araştırmalar

Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin mesleki düşüncelerinin tespitine yönelik yapılan çalışmalar, öğrencilerin muhasebe mesleğini sıkıcı, katı kuralları olan monoton bir meslek olarak algıladıklarını belirlemiştir (Byrne and Willis, 2005). Fakat öğrencilerin bu olumsuz tutumlarının mesleği tanıdıkça değiştiğini ve muhasebeye karşı olumlu bir tutum sergilediklerini gösteren araştırmalar da vardır (Reed and Kratchman, 1989; Marriott and Marriott, 2003; Danziger and Eden, 2006; Bulca ve Erem, 2014).

Muhasebe dersi alan öğrencilerin, dönem başında ve sonunda algılarındaki değişikliği ölçmek amacıyla yapılan çalışmalarda iki yönlü değişime rastlanmıştır. Öğrencilerin muhasebe dersi algılarının olumlu yönde değiştiği sonucuna varılan çalışmaların yanında (Gençtürk vd., 2008; Aygün ve Gerekan, 2012; Utku ve Erol, 2015); olumsuz yönde değiştiği sonucuna varan çalışmalar da vardır (Geiger and Ogilby 2000).

Literatür incelendiğinde, muhasebe derslerine ve muhasebecilik mesleğine karşı olumlu bakış açılarının tespit edildiği çalışmalar da mevcuttur (Tan and

Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Karşı Tutumlarının Başarı Düzeylerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma

Laswad, 2006; Köse ve Gürbüz, 2009; Terim ve Öztürk, 2009; Özcan vd., 2009; Tepeli ve Kayıhan, 2015; Kandemir vd. 2016).

Araştırma ile doğrudan benzerlik gösteren çalışmalar ise şöyledir:

Aksu ve Oral (2017), lisans öğrencilerinin muhasebe dersine yönelik algı tutum ve başarı durumlarına ilişkin olarak yaptıkları araştırmada öğrencilerin muhasebe dersine yönelik genel olarak olumlu tutum belirttikleri sonucuna varmışlardır.

Serçemeli vd. (2015), Muhasebe dersini alan Y kuşağı öğrencilerinin bilgi teknolojisi araçlarından hangisini daha çok benimsediklerini tespit etmek amacıyla bir araştırma yapmışlardır. Araştırma sonucunda, genel olarak Y kuşağı öğrencilerin muhasebe eğitiminde hem VUW ürünlerinin kullanımına hem de geleneksel eğitimle birlikte bilgi teknoloji ürünlerinin kullanılmasına olumlu baktıklarını tespit etmişlerdir.

Varıcı ve Bulut (2015), öğrencilerin muhasebe dersine yönelik endişe ve tutumlarını ölçmek amacıyla çalışma yapmışlar ve araştırma sonucunda kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha karamsar oldukları ve daha endişeli oldukları sonucuna ulaşmışlardır.

Ertuğrul ve Özdemir tarafından 2014 yılında yapılan çalışmada ön lisans ve lisans öğrencilerinin muhasebe dersine ilişkin tutumları ölçülmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin muhasebe derslerine karşı tutumları gereksiz, sıkıcı ve angarya, istekli ve arzulu, gereklilik, isteksizlik ve amaçsızlık olarak gruplandırılmıştır. Araştırma sonucunda olumsuz tutum faktörlerinin daha baskın olduğu tespit edilmiştir.

Gerekan ve Aygün (2012), muhasebe derslerindeki başarıyı arttırmaya yönelik bir çalışma yapmışlar ve ileride muhasebe ile ilgili meslek sahibi olmak isteyenler ile istemeyenler arasında algılamalardaki farklılığı tespit etmeyi amaçlamışlardır. Çalışma sonucunda algılamalarda ciddi farklılıkların olduğu belirlenmiştir.

Çelik ve Serinkan 2011 yılında yaptıkları çalışmada üniversite öğrencilerinin muhasebe dersine yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlamışlar, araştırma sonucunda olumsuz tutumun ağır bastığını gözlemlemişlerdir.

Literatürde muhasebe dersi hakkında görüş ve algıyı ölçen diğer araştırmalar; Çelenk vd., 2010; Fidan 2012; Tugay, 2014; Yıldırım, 2015; Kutlu vd., 2017 olarak saptanmıştır. Aynı zamanda; muhasebe derslerinde başarıyı etkileyen faktörlerle ilgili birçok çalışmaya rastlanmıştır (Opdecam and Everaert, 2012; Büyükarıkan ve Büyükarıkan, 2014; Karcioğlu vd. 2016; Şerbetçi ve Yardımcıoğlu, 2017).

Görüldüğü üzere öğrencilerin muhasebeye bakış açısı ve tutumları, öğrencilerin muhasebedeki başarılarını etkileyen faktörler üzerine birçok çalışma yapılmıştır; fakat Sağlık Yönetimi alanında buna benzer olarak iki araştırma saptanmıştır. Sağlık Yönetimi alanıyla ilgili yakın zamanda yapılan çalışmalar aşağıda yer almaktadır.

Koçyiğit vd. tarafından 2016 yılında Sağlık Yönetimi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin muhasebe dersi başarısına etki eden faktörleri tespit etmek amacıyla bir çalışma yapılmıştır. Araştırma sonucunda cinsiyet, sınıf ve dersin zorunlu olup olmaması açısından muhasebe dersindeki başarıyı etkileyen faktörler arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Koçyiğit ve arkadaşları tarafından 2017 yılında yapılan Ankara Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi Sağlık Yönetimi bölümü lisans öğrencilerinin muhasebe eğitime bakış açılarının ortaya konulması ve bu bakış açılarının bazı değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığının tespit edilmesi amacıyla yapılan araştırma sonucunda; katılımcıların muhasebe eğitiminin gerekliliğinin ve öneminin farkında oldukları görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin okulda aldıkları muhasebe eğitiminin staj döneminde ve mezun olduktan sonraki meslek kariyerlerinin başlangıçları için yeterli olduğunu düşündükleri; iş hayatlarında yeterli olup olmayacağı konusunda ise kararsız kaldıkları sonucuna varılmıştır.

Öğrencilerin muhasebe eğitime bakış açıları ile sadece cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmuş, diğer değişkenler arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Yönetimi bölümünde lisans eğitimini sürdürmekte olan öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarının başarı düzeylerine etkisini saptamaktır.

Araştırmanın bu amacı ışığında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

P1: Öğrencilerin muhasebe dersine isteksiz olma ve dersi sıkıcı görme oranları nedir?

P2: Öğrencilerin muhasebe dersini gerekli olarak görme oranları nedir?

P3: Öğrencilerin muhasebe dersine karşı istekli ve arzulu olma oranları nedir?

P4: Öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumları dersteki başarı düzeylerini etkilemekte midir?

P5: Öğrencilerin okul başarı düzeyleri muhasebe dersine karşı tutumlarını etkilemekte midir?

P6: Öğrencilerin bölümü sevmeye durumları muhasebe dersine karşı tutumlarını etkilemekte midir?

Araştırmanın Önemi

Öğretim elemanlarının gerek kendi derslerine, gerekse sosyal yaşamdaki diğer olgulara yönelik öğrenci tutumlarının ne olduğunu, nasıl ölçüleceğini bilmeleri eğitimin niteliğini artırmada önemli bir etken olabilir. Ayrıca tutumların davranışa dönüşmesi sebebiyle, derse karşı olumlu tutumlar, eğitimde ve meslek hayatında başarıyı da beraberinde getirecektir.

Literatür taraması sonucunda, öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarına yönelik çok sayıda araştırma olmasına rağmen Sağlık Yönetimi bölümü öğrencileri üzerinde sadece bir tane bu tür bir araştırmaya rastlanmış olması bu araştırmayı önemli kılmaktadır.

Bu çalışmanın sonuçları, Sağlık Yönetimi bölümünde okuyan lisans öğrencilerinin muhasebe dersine karşı tutumlarının boyutlarını belirlemek ve derse karşı tutumlarının başarı düzeylerine etkisini saptamak açısından önem taşımaktadır.

Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Karşı Tutumlarının Başarı Düzeylerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma

Araştırmanın Yöntemi

Nitel ve kesitsel araştırma yöntemi ile yapılan çalışmada veri toplama aracı olarak iki bölümden oluşan anket formu kullanılmıştır. Bu bölümde evren, örneklem ve veri toplama aracı hakkında bilgi verilmiştir.

5.1. Evren ve Örneklem

Tanımlayıcı araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi bölümünde aktif olarak lisans eğitimi alan 490 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem % 95 güven düzeyinde, % 5 güven aralığında, 216 olarak hesaplanmış ve örneklem seçiminde cinsiyete, sınıflara ve öğrenim türüne göre tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Kız: $326/490*216= 144$; Erkek: $164 /490*216= 72$

1.Sınıf: $138/490*216= 109$; 2.Sınıf: $125/490*216= 55$; 3.Sınıf: $121/490*216= 53$; 4.Sınıf: $106/490*216= 47$

Birinci Öğrenim: $248/490*216= 109$; İkinci Öğrenim: $242/490*216= 107$

Örneklem yukarıdaki gibi hesaplanmış; fakat araştırmaya katılan 260 öğrenci örnekleme alınmıştır.

5.2. Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Anket soruları Ertuğrul ve Özdemir (2014)'in çalışmalarında kullandıkları anket formundan alınmıştır.

Uygulanan anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilerle ilgili bilgileri içeren yedi soru yer almaktadır. İkinci bölümde ise öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarını belirlemeye yönelik 40 soru yer almaktadır. Anket formunda 40 adet önerme bulunmakta olup Beşli Likert ölçeği kullanılmıştır. Ölçek puanları; 1-Hiç Katılmıyorum, 2-Katılmıyorum 3-Kısmen Katılıyorum, 4-Katılıyorum 5- Kesinlikle Katılıyorum şeklindedir. Anketler ilgili üniversiteden gerekli izinler alındıktan sonra elektronik ortamda uygulanmıştır.

Anketin 3 alt boyutunun olduğu belirlenmiştir. Anket; "İsteksizlik-Sıkıcılık" boyutunda 22 madde, "Gereklilik" boyutunda 6 madde ve "İsteklilik-Sevme" boyutunda 12 madde olmak üzere toplam 40 maddeden oluşmaktadır. Anketin Cronbach Alfa katsayısı 0.96 olarak tespit edilmiştir. Çalışma kapsamında elde edilen verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler ve gruplar arasındaki farkı belirlemek için "Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)" uygulanmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkileri saptamak için "Pearson Korelasyon" analizi kullanılmıştır.

Araştırmanın Bulguları

Bu bölümde öncelikle tanımlayıcı istatistiklere, sonrasında ise öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumları ile ilgili yargıların sonuçlarına ve tutum faktörleri ile başarı arasındaki ilişkiye yer verilmiştir.

Tablo 1: Öğrencilere İlişkin Kişisel Bilgiler

ÖĞRENİM TÜRÜ	BİRİNCİ ÖĞRETİM		İKİNCİ ÖĞRETİM		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%
KİŞİSEL BİLGİLER						
Cinsiyet						
Kız	105	77,8	90	72	195	75
Erkek	30	22,2	35	28	65	25
Yaş						
18	14	10,4	13	10,4	27	10,4
19	23	17	23	18,4	46	17,7
20	29	21,5	29	23,2	58	22,3
21	29	21,5	32	25,6	61	23,5
22	22	16,3	17	13,6	39	15
23	13	9,6	7	5,6	20	7,7
24	5	3,7	4	3,2	9	3,5
Sınıf						
1	37	27,4	50	40	87	33,5
2	40	29,6	22	17,6	62	23,8
3	20	14,8	33	26,4	53	20,4
4	38	28,1	20	16	58	22,3
Genel Muhasebe Notu						
AA	12	8,9	11	8,8	23	8,8
BA	13	9,6	15	12	28	10,8
BB	38	28,1	36	28,8	74	28,5
CB	22	16,3	11	8,8	33	12,7
CC	14	10,4	8	6,4	22	8,5
FF	36	26,7	44	35,2	80	30,8
TOPLAM	135	51,9	125	48,1	260	100

Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Karşı Tutumlarının Başarı Düzeylerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma

Ankete katılan öğrencilerin kişisel bilgileri Tablo 1’de verilmektedir. Ankete katılan 260 öğrencinin 135’i (%51,9) birinci öğrenim; 125’i (48,1) ikinci öğrenim öğrencisidir. Ankete katılan öğrencilerin cinsiyetlerine bakıldığında % 75’i (N:195) kız % 25’i (N: 65) erkek öğrencidir. Katılımcılar ağırlıklı olarak (% 48,8) 20-21 yaşındadır. Ankete katılan öğrencilerin % 33,5’i (N:87) birinci sınıf, % 23,8’i (N:62) ikinci sınıf, % 20,4’ü (N:53) üçüncü sınıf, % 22,3’ü (N: 58) ise dördüncü sınıf öğrencisidir.

Ankete katılan 260 öğrencinin muhasebe dersindeki harf notları incelendiğinde; öğrencilerin % 30,8’inin (N:80) dersten kaldıkları görülmektedir. İkinci öğretim öğrencilerinin % 35,2 ‘si; normal öğrenim öğrencilerinin % 26,7’ si dersten kalmıştır. Katılımcıların % 8,8’i (N:23) dersten AA harf notuyla, % 10,8’i (N: 28) BA harf notuyla, % 28,5’i (N:74) BB harf notuyla, %12,7’si (N: 33) CB harf notuyla, % 8,5’i (N: 22) CC harf notuyla geçmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Bölümü Sevme Durumu

		BİRİNCİ ÖĞRENİM		İKİNCİ ÖĞRENİM		TOPLAM	
Sınıfınız		N	%	N	%	N	%
1	Evet	15	40,5	27	54	42	48,3
	Kısmen	18	48,6	22	44	40	46
	Hayır	4	10,8	1	2	5	5,7
	Toplam	37	100	50	100	87	100
2	Evet	23	57,5	12	54,5	35	56,5
	Kısmen	10	25	9	40,9	19	30,6
	Hayır	7	17,5	1	4,5	8	12,9
	Toplam	40	100	22	100	62	100
3	Evet	6	30	8	24,2	14	26,4
	Kısmen	13	65	19	57,6	32	60,4
	Hayır	1	5	6	18,2	7	13,2
	Toplam	20	100	33	100	53	100
4	Evet	14	36,8	7	35	21	36,2
	Kısmen	14	36,8	9	45	23	39,7
	Hayır	10	26,3	4	20	14	24,1
	Toplam	38	100	20	100	58	100
TOPLAM	Evet	58	43	54	43,2	112	43,1
	Kısmen	55	40,7	59	47,2	114	43,8
	Hayır	22	16,3	12	9,6	34	13,1
	Toplam	135	100	125	100	260	100

Öğrencilerin bölümü sevme durumu Tablo 2’ de verilmiştir. Tablo incelendiğinde anketi cevaplayan öğrencilerin % 43,1’inin (N:112) bölümü sevdiği, % 43,8’inin (N: 114) kısmen sevdiği, % 13,1’inin (N: 34) ise sevmediği görülmektedir. Bölümü sevme durumu birinci sınıfta % 48,3 (N:42) iken bu oran ikinci sınıfta % 56,5 (N:35), üçüncü sınıfta % 26,4 (N:14), dördüncü sınıfta ise %36,2 (N:21) dir.

Bölümü sevme durumları öğretim türü açısından incelendiğinde, ankete katılan birinci öğretim öğrencilerinin % 43'ü (N: 58) bölümü sevmekte, %40,7' si (N: 55) kısmen sevmekte, % 16,3'ü (N: 22) sevmemektedir. İkinci öğretim öğrencilerinin ise % 43,2'si (N: 54) bölümü sevmekte, %47,2' si (N: 59) kısmen sevmekte, % 9,6'sı (N: 12) sevmemektedir.

Tablo 3: Öğrencilerin Genel Not Ortalaması

	BİRİNCİ ÖĞRENİM	İKİNCİ ÖĞRENİM	GENEL ORTALAMA
Sınıfınız	Ortalama	Ortalama	Ortalama
1	2,28	2,29	2,28
2	2,80	2,59	2,72
3	2,77	2,71	2,73
4	2,93	2,90	2,91
Genel O.	2,68	2,55	2,61

Tablo 3 ankete katılan öğrencilerin genel not ortalamasını göstermektedir. Öğrencilerin genel ortalaması 2,61 olarak saptanmıştır. Bu oran ise 100'lük not sisteminde 67,5 notuna denk gelmektedir. Birinci öğrenim öğrencilerinin GANO'su ikinci öğreniminkinden daha yüksek ve 2,68'dir. Sınıf bazında bakıldığı zaman sınıf yükseldikçe GANO'nun da yükseldiği görülmektedir. Birinci sınıf hariç, diğer sınıflarda birinci öğrenimin not ortalaması ikinci öğrenim öğrencilerinden yüksektir.

Tablo 4: Öğrencilerin Muhasebe Dersine Yönelik Tutumları

Faktörün Adı	Yargı İfadesi	Faktör Yükleri	Faktörün Açıklayıcı İlgisi %	Güvenilirlik
İsteksizlik-Sıkıcılık	Muhasebe dersi olmasa öğrencilik hayatı daha zevkli olur (T)	0,78	43,61	0.95
	Muhasebe dersinde zaman geçmek bilmez (T)	0,82		
	Muhasebe beni ürkütür (T)	0,76		
	Muhasebe çalışmaya başladığımda yorgun hissederim (T)	0,75		
	Muhasebe dersine girerken büyük bir sıkıntı duyarım (T)	0,75		
	Muhasebeyi sevmek mümkün değil (T)	0,74		
	Muhasebeden bir şey anlamıyorum (T)	0,73		
	Zorunlu olmasam muhasebe derslerine girmezdim (T)	0,72		
	Muhasebe problemleri çözmeye çalışmak bence çekici değil (T)	0,72		

Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Karşı Tutumlarının Başarı Düzeylerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma

	Muhasebe çalışırken aklıma anlamsız şeyler gelir, aklımı toparlayamam (T)	0,7 1		
	Muhasebe en soğuk olduğum derslerden biridir (T)	0,7 1		
	Muhasebe çok karmaşık bir yapıya sahiptir (T)	0,7 0		
	Muhasebe problemi üzerinde düşünmek beni sinirlendirir (T)	0,6 9		
	Muhasebe çalışırken uykum gelir (T)	0,6 6		
	Muhasebe dersi benim için bir angaryadır (T)	0,6 4		
	Muhasebe bana gereksiz ve anlamsız geliyor (T)	0,6 3		
	Muhasebe benim ilgi alanıma girmiyor (T)	0,5 8		
	Aslında kimsenin muhasebeyi sevdiğine inanmıyorum (T)	0,5 7		
	Muhasebenin gerekli olduğuna pek inanmıyorum (T)	0,5 5		
	Muhasebenin gerçekte ne işe yarayacağını anlayamadım (T)	0,5 4		
	Muhasebeye ayırdığım zamanın gereksiz olduğunu düşünüyorum (T)	0,5 4		
	Muhasebe dersine girmek istemem (T)	0,5 1		
Gereklilik	Muhasebeyi iyi bilmek çalışma olanaklarımı arttıracaktır	0,7 7	7,02	0.84
	Muhasebe öğrenmek ileride gelirime önemli katkılarda bulunacak	0,7 4		
	Muhasebe öğrenerek gelecekte iyi bir kariyer yapmak mümkündür	0,7 1		
	Muhasebe derslerinde başarılı olmak benim için önemlidir	0,6 9		
	Muhasebe öğrenmek, zahmete değer	0,6 0		
	Muhasebe günlük hayatta bize çok lazım olan bir konudur	0,5 8		
İsteklilik Sevme	Boş zamanlarımda muhasebe sorusu çözerim	0,6 5	5,02	0.90
	Muhasebe çalışmak beni dinlendirir	0,7 6		
	Muhasebeyi diğer derslerden daha çok severim	0,6 2		
	Muhasebe benim için ilgi çekicidir	0,6 2		

Çalışma zamanımın çoğunu muhasebeye ayırmak isterim	0,6 1		
Mümkün olsa muhasebe öğretmeni olmak isterim	0,6 0		
Arkadaşlarımla muhasebe konularında tartışmaktan zevk alırım	0,5 6		
Yıllarca muhasebe okusam bıkmam	0,5 5		
Muhasebe çalışmaya başlayınca bırakmak zor gelir	0,4 9		
Muhasebe bilmece gibidir, soruları çözünce zevk alıyorum	0,5 3		
Muhasebe sorusuyla uğraşmak insana zevk verir	0,4 9		
Muhasebe konularına daha fazla ders saati ayrılmasını isterim	0,4 1		
KMO = 0.95 Bartlett's Test of Sphericity Chi-Square = 7135.54 df= 78 P< 0.05 *T = Ters İfade			

Toplanan verilerin faktör analizi için uygun olup olmadığı testi için yapılan KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) analizinde belirlenen etkenlerin geçerliliğinin 0,95 olduğu tespit edilmiştir. Minimum değer 0,41 olması, etkenlerin geçerliliğinin yeterli düzeyde olduğunu göstermektedir. Tüm etkenlerin içinde bulunduğu faktör analizinde tutumlar 3 temel faktörde toplanmıştır. Bu 3 faktörün toplam açıklayıcılık düzeyi % 55,65 olarak saptanmıştır. Yapılan incelemede 3 temel faktör dışında kalan bir etken tespit edilmemiştir.

Tablo 4'te de görüldüğü üzere, uygulanan faktör analizi sonucunda oluşturulan 3 temel faktör "İsteksizlik-Sıkıcılık", "Gereklilik", "İsteklilik- Sevme" olarak adlandırılmıştır.

Birinci faktör olan "İsteksizlik-Sıkıcılık" 0,95 güvenilirlik seviyesinde toplam varyansın % 43,61'ini açıklamakta olup, 22 etkeni bünyesinde barındırmaktadır. Bu faktör olumsuz tutum yargılarını içermektedir.

İkinci faktör olan "Gereklilik" 0,84 güvenilirlik seviyesinde, toplam varyansın % 7,02'sini açıklamakta olup, 6 etkeni bünyesinde barındırmaktadır.

Üçüncü faktör olan "İsteklilik- Sevme" 0,90 güvenilirlik seviyesinde toplam varyansın % 5,02'sini açıklamakta olup, 12 etkeni bünyesinde barındırmaktadır.

Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Karşı Tutumlarının Başarı Düzeylerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma

Tablo 5: Tutum Faktörlerinin Ortalaması

TUTUM FAKTÖRLERİ	N	Minimum	Maximum	Ortalama	SS
İsteksizlik-Sıkıcılık	260	1,18	4,82	3,17	0,89
Gereklilik	260	1,00	5,00	3,75	0,85
İsteklilik-Sevme	260	1,00	4,83	2,20	0,81

Tablo 5 tutum faktörlerinin ortalamasını göstermektedir. Buna göre anketi cevaplayan öğrencilerin muhasebeye karşı isteksiz olma ve dersi sıkıcı görme oranları 3,17; dersi gerekli olarak görme oranları 3,75; derse karşı istekli olma ve dersi sevme oranları ise 2,20 olarak saptanmıştır.

Tutum faktörlerinin muhasebe harf notu değişkeni bakımından incelenmesi Tablo 6'da verilmiştir. İncelenen boyutlarda muhasebe harf notu değişkeni bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığı ANOVA testi ile araştırılmıştır. Yapılan istatistiksel test sonucunda; "İsteksizlik-Sıkıcılık" faktörü ile harf notu değişkeni arasında tüm notlar için istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Harf notu AA olanların isteksizlik-sıkıcılık faktör ortalaması 1,83 iken; FF olanlarınkı 3,18'dir ve isteksizlik arttıkça harf notu da düşmüştür. Buna göre öğrencilerin derse karşı olumsuz tutumları arttıkça dersteki başarıları da düşmektedir.

Bir diğer faktör olan "Gereklilik" faktörü ile harf notu değişkeni arasında istatistiksel olarak AA harf notu ile CB harf notu arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Harf notu AA olan öğrencilerin ortalaması 4,09 iken CB olanlarınkı 3,37'dir. Buna göre; öğrencilerin dersi gerekli görme tutumları dersteki başarılarını da etkilemektedir.

Son faktör olan "İsteklilik-Sevme" ile harf notu değişkeni arasında tüm notlar için istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Harf notu AA olanların derse karşı isteklilik ve dersi sevme faktör ortalaması 3,00 iken; FF olanlarınkı 1,88'dir ve isteklilik arttıkça harf notu da yükselmiştir. Buna göre öğrencilerin derse karşı olumlu tutumları arttıkça dersteki başarıları da artmaktadır.

Tutum faktörlerinin bölümü sevme değişkeni bakımından incelenmesi Tablo 7'de verilmiştir. İncelenen boyutlarda bölümü sevme değişkeni bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığı ANOVA testi ile araştırılmıştır. Yapılan istatistiksel test sonucunda; "İsteksizlik-Sıkıcılık" faktörü ile bölümü sevme değişkeni arasında üç ifade için de istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Bölümü sevdiğini söyleyenlerin isteksizlik-sıkıcılık faktör puanı 2,48 iken; kısmen sevenlerinkı 2,98; bölümü sevmeyenlerinkı ise 3,21 olarak saptanmıştır. Buna göre öğrencilerin bölümü sevmemeleri derse karşı olumsuz tutumlarını artırmaktadır.

Tablo 6: Tutum Faktörlerinin Muhasebe Harf Notu Değişkeni Bakımından İncelenmesi¹

	Harf Notları	N	Ort.	SS	F	p
İsteksizlik-Sıkıcılık 2	AA	23	1,83	0,69	11,731	0,000
	BA	28	2,22	0,94		
	BB	74	2,74	0,88		
	CB	33	2,93	1,04		
	CC	22	3,14	0,95		
	FF	80	3,18	0,83		
	Toplam	260	2,80	0,97		
Gereklilik	AA	23	4,09	0,63	4,18	0,001
	BA	28	3,97	0,78		
	BB	74	3,93	0,69		
	CB	33	3,37	1,21		
	CC	22	3,42	0,87		
	FF	80	3,65	0,82		
	Toplam	260	3,75	0,86		
İsteklilik-Sevme	AA	23	3,00	0,79	11,435	0,000
	BA	28	2,71	0,89		
	BB	74	2,23	0,83		
	CB	33	2,03	0,70		
	CC	22	2,05	0,61		
	FF	80	1,88	0,63		
	Toplam	260	2,20	0,82		

Bir diğer faktör olan “Gereklilik” faktörü ile bölümü sevme değişkeni arasında istatistiksel olarak “Evet” ve “Hayır” diyenler arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Bölümü seven öğrencilerin ortalaması 3,88 iken sevmeyenlerinki 3,47’ dir. Buna göre; öğrencilerin bölümü sevmesi dersi gerekli görme tutumlarını da olumlu yönde etkilemektedir.

Son faktör olan “İsteklilik-Sevme” ile bölümü sevme değişkeni arasında üç ifade için de istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Bölümü sevenlerin derse karşı isteklilik ve dersi sevme faktör ortalaması 2,45 iken; kısmen sevenlerinki 2,03; sevmeyenlerinki ise 1,98’dir. Buna göre öğrencilerin bölümü sevme düzeyleri arttıkça derse karşı istekleri de artmaktadır.

¹ Değişkenlerin normal dağılım gösterip göstermediği test edilmiş olup; Skewness değerleri -1,5 ile +1,5 arasında çıkmış (-0,21/ 0,15; 0,88/0,15; 0,66/0,15) ve normal dağılım gösterdiği kabul edilmiştir (Tabachnick and Fidell, 2013).

²“İsteksizlik-Sıkıcılık” faktörü olumsuz yargıları içerdiği için faktör analizinde ve ortalama ters çevrilmiştir; fakat ANOVA testinde, doğru ve anlamlı sonuç verebilmesi için ters çevrilmemiş değerleri ile analiz edilmiştir.

Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Karşı Tutumlarının Başarı Düzeylerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma

Tablo 7: Tutum Faktörlerinin Bölümü Sevme Değişkeni Bakımından İncelenmesi

	Bölümü Sevme Durumu	N	Ort.	SS	F	p
İsteksizlik-Sıkıcılık	Evet	112	2,48	0,98	12,084	0,000
	Kısmen	114	2,98	0,86		
	Hayır	34	3,21	0,98		
	Toplam	260	2,80	0,97		
Gereklilik	Evet	112	3,88	0,86	3,465	0,033
	Kısmen	114	3,70	0,78		
	Hayır	34	3,47	1,05		
	Toplam	260	3,75	0,86		
İsteklilik-Sevme	Evet	112	2,45	0,86	9,385	0,000
	Kısmen	114	2,03	0,71		
	Hayır	34	1,98	0,80		
	Toplam	260	2,20	0,82		

Derse karşı tutum faktörlerinin cinsiyet, yaş, sınıf ve öğrenim türü değişkenlerine göre değerlendirilmesi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 8: Tutum Faktörleri ile Başarı Arasındaki Korelasyon Analizi

		İsteksizlik-Sıkıcılık	Gereklilik	İsteklilik-Sevme
Ağırlıklı Genel Not Ortalaması (GANO)	Korelasyon	-0,378**	0,186**	0,385**
	P	0,000	0,004	0,000
	N	237	237	237

Tablo 8’de tutum faktörleri ile başarı arasındaki ilişki incelenmiştir. Öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarında, isteklilik-sevme faktörü ve gereklik faktörü ile GANO arasında pozitif yönde, anlamlı ($P<0,01$) zayıf bir korelasyon saptanmıştır. İsteksizlik-sıkıcılık faktörü ile GANO arasında ise negatif yönde, anlamlı ($P<0,01$) zayıf bir korelasyon saptanmıştır. Bu sonuca göre muhasebe dersine karşı olumlu tutuma sahip öğrencilerin GANO değeri de yükselmektedir denilebilir.

7- Tartışma ve Sonuç

Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Yönetimi bölümünde lisans eğitimini sürdürmekte olan öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarının başarı düzeylerine etkisini saptamak amacıyla yapılan çalışma sonucunda; yaşları genelde 20-22 arasında, 75 kız, 25 erkek katılımcıdan oluşan bir öğrenci profili karşımıza çıkmaktadır.

Ankete katılan öğrencilerin %51,9’u birinci; %48,1’i ikinci öğrenim öğrencisidir. Bu öğrencilerin % 33,5’i birinci sınıf; % 23,8’i ikinci sınıf; % 20,4’ü üçüncü sınıf; % 22,3’ü dördüncü sınıf öğrencisidir. Muhasebe dersinin birinci sınıfta alınıyor olması,

ankete katılımı olumlu yönde etkilemiş olduğu düşünülmektedir. Ankete katılan 260 öğrencinin muhasebe dersindeki harf notları incelendiğinde; öğrencilerin % 30,8'inin (N:80) dersten kaldıkları görülmektedir. İkinci öğretim öğrencilerinin % 35,2 'si; normal öğrenim öğrencilerinin % 26,7' si dersten kalmıştır. Bu sonuç ışığında, bölümü kazanma puanının da ders başarısını etkilediği söylenebilir. Katılımcıların % 8,8'i (N:23) dersten AA harf notuyla, % 10,8'i (N: 28) BA harf notuyla, % 28,5'i (N:74) BB harf notuyla, %12,7'si (N: 33) CB harf notuyla, % 8,5'i (N: 22) CC harf notuyla geçmiştir.

Anketi cevaplayan öğrencilerin % 43,1'inin (N:112) bölümü sevdiği, % 43,8'inin (N: 114) kısmen sevdiği, % 13,1'inin (N: 34) ise sevmediği görülmektedir. Bu sonuçlar bölümde aktif okuyan öğrencilerin bölümlerini sevdiğini göstermektedir. Bölümü sevme durumu birinci sınıfta % 48,3 (N:42) iken bu oran ikinci sınıfta % 56,5 (N:35), üçüncü sınıfta % 26,4 (N:14), dördüncü sınıfta ise %36,2 (N:21) dir. Bu sonuç ise öğrencilerin sınıfları yükseldikçe bölümden soğuduklarını göstermektedir. Bu eğitimden kaynaklı veya istihdam kaygısından kaynaklı gelişen bir tükenmişlik göstergesi olabilir.

Bölümü sevme durumları öğretim türü açısından incelendiğinde, ankete katılan birinci öğretim öğrencilerinin % 43'ü (N: 58) bölümü sevmekte, %40,7' si (N: 55) kısmen sevmekte, % 16,3'ü (N: 22) sevmemektedir. İkinci öğretim öğrencilerinin ise % 43,2'si (N: 54) bölümü sevmekte, %47,2' si (N: 59) kısmen sevmekte, % 9,6'sı (N: 12) sevmemektedir. Öğrenim türü açısından bölümü sevme noktasında açık bir farklılık yoktur.

Çalışmaya katılan öğrencilerin genel not ortalaması 2,61 olarak saptanmıştır. Bu oran ise 100'lük not sisteminde 67,5 notuna denk gelmektedir. Birinci öğrenim öğrencilerinin GANO'su ikinci öğreniminkinden daha yüksek ve 2,68' dir. Sınıf bazında bakıldığı zaman sınıf yükseldikçe GANO'nun da yükseldiği görülmektedir. Birinci sınıf hariç, diğer sınıflarda birinci öğrenimin not ortalaması ikinci öğrenim öğrencilerinden yüksektir. Bu sonuç ise bölümü kazanma puanıyla başarının doğru orantılı olduğu fikrini ortaya çıkarmaktadır.

Muhasebeye karşı tutum ortalamalarına bakıldığında; anketi cevaplayan öğrencilerin muhasebeye karşı isteksiz olma ve dersi sıkıcı görme oranları 3,17; dersi gerekli olarak görme oranları 3,75; derse karşı istekli olma ve dersi sevme oranları ise 2,20 olarak saptanmıştır. Bu sonuçlar öğrencilerin; muhasebenin gerekliliğini kısmen anlamış olmalarına karşın muhasebe dersine karşı ilgisiz olduğunu, dersi sevmediklerini göstermektedir. Tutum faktörlerinin muhasebe harf notu değişkeni bakımından incelenmesi sonucunda, tüm faktörlerde istatistiksel olarak anlamlı sonuç bulunması bu tutum ortalamaları ile tutarlılık göstermektedir.

Harf notu AA olanların isteksizlik tutumu 1,83 iken; FF olanları 3,18'dir ve isteksizlik arttıkça harf notu da düşmüştür. Buna göre öğrencilerin derse karşı olumsuz tutumları arttıkça dersteki başarıları da düşmektedir. Haf notu AA olan öğrencilerin, dersi gerekli olarak gördükleri ifadeleri barındıran "gereklilik" faktöründe, ortalaması 4,09 iken CB olanları 3,37' dir. Buna göre; öğrencilerin

Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Karşı Tutumlarının Başarı Düzeylerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma

dersi gerekli görme tutumları dersteki başarıları da etkilemektedir. Son faktör olan "İsteklilik-Sevme" ile harf notu değişkeni arasında tüm notlar için istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Harf notu AA olanların derse karşı isteklilik ve derse sevme tutumu 3,00 iken; FF olanlarınki 1,88'dir ve isteklilik arttıkça harf notu da yükselmiştir. Buna göre öğrencilerin derse karşı olumlu tutumları arttıkça dersteki başarıları da artmaktadır. Bu sonuçlar ise "Öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumları muhasebe dersindeki başarı düzeylerini etkilemekte midir?" sorusuna olumlu bir cevap vermektedir.

Tutum faktörleri ile bölümü sevme değişkeni bakımından yapılan istatistiksel test sonucunda; "İsteksizlik-Sıkıcılık" faktörü ile bölümü sevme değişkeni arasında üç ifade için de istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre öğrencilerin bölümü sevmemeleri derse karşı olumsuz tutumlarını artırmaktadır. Gereklilik faktörü ile bölümü sevme değişkeni arasında istatistiksel olarak "Evet" ve "Hayır" diyenler arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Bölümü seven öğrencilerin ortalaması 3,88 iken sevmeyenlerinki 3,47'dir. Buna göre; öğrencilerin bölümü sevmesi derse gerekli görme tutumlarını da olumlu yönde etkilemektedir. İsteklilik-Sevme faktörü ile bölümü sevme değişkeni arasında üç ifade için de istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Bölümü sevenlerin derse karşı isteklilik ve derse sevme faktör ortalaması 2,45 iken; kısmen sevenlerinki 2,03; sevmeyenlerinki ise 1,98'dir. Buna göre öğrencilerin bölümü sevme düzeyleri arttıkça derse karşı istekleri de artmaktadır.

Derse karşı tutum faktörlerinin cinsiyet, yaş, sınıf ve öğrenim türü değişkenlerine göre değerlendirilmesi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Ankete katılan öğrencilerin muhasebe dersine karşı tutumlarında, isteklilik-sevme faktörü ve gereklilik faktörü ile GANO arasında pozitif yönde, anlamlı ($P<0,01$) zayıf bir korelasyon saptanmıştır. ; isteksizlik-sıkıcılık faktörü ile GANO arasında ise negatif yönde, anlamlı ($P<0,01$) zayıf bir korelasyon saptanmıştır. Bu sonuca göre muhasebe dersine karşı olumlu tutuma sahip öğrencilerin GANO değeri de yükselmektedir denilebilir. Bu ise " Öğrencilerin okul başarı düzeyleri muhasebe dersine karşı tutumlarını etkilemekte midir?" sorusuna olumlu cevap vermektedir.

Kısaca özetlemek gerekirse; ankete katılan öğrencilerin muhasebe dersinin gerekliliğinin kısmen farkında oldukları görülmüştür ve sonuç Koçyiğit vd. (2017) tarafından yapılan çalışmayla paralellik göstermiştir; fakat Aksu ve Oral tarafından 2013 yılında yapılan çalışmanın aksine, derse karşı ilgisiz oldukları ve derse sevmedikleri sonucuna varılmıştır. Bu sonuç ise; Byrne and Willis, 2005; Ertuğrul ve Özdemir, 2014; Varıcı ve Bulut, 2015 tarafından yapılan araştırmalarla uyumludur. Bölümü seven öğrencilerin derse karşı olumlu tutum sergiledikleri de görülmüştür. Aynı zamanda derse olan tutumlarının başarı düzeylerini etkilediği saptanmıştır.

Muhasebe eğitimi, maliyet açısından çok büyük yük getiren ve çok karmaşık yapıda olan, sağlık kurumlarını yönetecek adaylar için oldukça önemlidir. Bu

sebepten ve araştırma sonuçlarından hareketle öğrencilerin muhasebe dersine olan ilgilerini ve isteklerini artırmak için daha fazla çalışma yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Aksu, İ., Oral, T. (2017). Lisans Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Yönelik Algı Tutum ve Başarı Durumlarına İlişkin Bir Araştırma, *Journal Of Social And Humanities Sciences Research*, 4(12), 706-717.
- Ayanoğlu, Y., Abuhanoglu, H., Teke, A. (2013). Sağlık Hizmetleri Yönetimi Eğitiminde Muhasebe ve Finansman derslerinin Önemi, *İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(1). 1-19.
- Aygün, D. T.; Gerekan, B. T. (2012). Muhasebe Dersini İlk Defa Alan Öğrencilerin Derse Yönelik Algılarının Tespiti: Karşılaştırmalı Bir Alan Araştırması, *Yönetim Ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, (18), 48.
- Bougen, P. (1994). Joking apart: the serious side of the accountant stereotype, *Accounting Organisations and Society*, 19(3), 319-335.
- Bulca, H., Erem, I. (2014). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe ve Finans Eğitimine Yönelik Düşünceleri: Uşak Üniversitesi'nde Bir Araştırma, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 67-94.
- Büyükarıkan, B.; Büyükarıkan, U. (2014), Lisans Düzeyinde Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Başarılarını Etkileyen Faktörlerin Analizi, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 3(5), 65-79.
- Byrne, M. and WILLİS, P. (2005). Irish Secondary Students' Perceptions of the Work of an Accountant and the Accounting Profession, *Accounting Education; An International Journal*, 14 (4), 367-381.
- Cory, S. (1992). Quality and quantity of accounting students and the stereotypical accountant: is there a relationship?, *Journal of Accounting Education*, 10(1), 1-24.
- Çelenk, H.; Atmaca, M.; Horasan, E. (2010). Marmara Üniversitesi'nde Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Muhasebe Alanına Bakış Açılarının Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma, *Öneri Dergisi*, 9 (33), 159-171.
- Çelik, M.; Serinkan, C. (2011). Muhasebe Dersine Yönelik Tutumlarda Üniversite Öğrencilerinin Bireysel ve Bölümsel Farklılıkları, *MÖDAV*, 13(3), 289-321.
- Çimen, M. (2010). Sağlık Yönetimi ve Sağlık Yönetim Eğitimi, *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1(3), 136-139.
- Çonkar, K., Uluhan, H., Öztürk, M. (2010). Genel Muhasebe, Beşinci Basım, Ankara: Sözkese Matbaacılık, 4.
- Danziger, N. and Eden, Y. (2006). Student Career Aspirations and Perceptions: The Case of Israeli Accounting Students, *Accounting Education: An International Journal*, 15 (2), 113-134.
- Ertuğrul, İ. & Özdemir, S. (2014). Muhasebe Dersi Alan Ön lisans ve Lisans Öğrencilerinin Derse Yönelik Tutumlarının Tespiti: Ege Bölgesinde Bir Uygulama, *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*; 7 (1); 204.

Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Karşı Tutumlarının Başarı Düzeylerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma

- Ertuğrul, İ., Özdemir, S. (2014). Muhasebe Dersi Alan Ön Lisans ve Lisans Öğrencilerinin Derse Yönelik Tutumlarının Tespiti: Ege Bölgesinde Bir Uygulama, Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi,7(1), 204-214.
- Fidan, M. (2012). Üniversitelerde Muhasebe Dersini Powerpoint Sunumu Ve Klasik Yöntem İle Alan Öğrenciler Arasındaki Farklılıklar: Bilecik Üniversitesi Örneği, Yaşar Üniversitesi Dergisi, 7(25), 4281-4306.
- Geiger, M. A.; Ogliby, S. M. (2000). The First Course in Accounting: Students' Perceptions and Their Effect on the Decision to Major in Accounting, Journal of Accounting Education, 18 (2), 63 -78.
- Gençtürk, M.; Demir, Y.; Çarıkçı, O. (2008). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe-Finans Eğitimine Bakış Açuları Ve Farkındalıkları Üzerene Bir Uygulama, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 13 (1), 209-228.
- Gerekan, B.; Aygün, D. (2012). Üniversitelerdeki Muhasebe Eğitimine Yönelik Öğrencilerin Algıları: Karadeniz Teknik Üniversitesi Ve Rize Üniversitesi Karşılaştırması, Muhasebe ve Denetime Bakış, 12(38), 133-144.
- Güney, S. (2015). Örgütsel Davranış, Üçüncü Baskı, Ankara: Nobel Yayıncılık, 92.
- Kandemir, T.; Kardeş, Z.; Baykut, E. (2016). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimine Bakış Açuları: Afyon Kocatepe Üniversitesi Meslek Yüksekokulları Örneği, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 18(2), 133.
- Karcıoğlu, R.; Ağırman, E.; Özcan, M. (2016). Ön Lisans ve Lisans Düzeyinde Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Başarılarına Etki Eden Faktörler: Atatürk Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Üzerine Bir Araştırma, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20(4), 1535-1548.
- Koçyiğit, S., Ekinci, N., Erbay E.(2017). Sağlık Yönetimi Bölümü Lisans Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimine Bakış Açılarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Ankara Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi Örneği, 9(18), 140-164.
- Koçyiğit, S.; Doğan, E.; Taş, E. (2016). Sağlık Yönetimi Bölümü Öğrencilerinin Muhasebe Derslerindeki Başarılarını Etkileyen Faktörlerle İlgili Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma (Ankara Üniversitesi Ve Gazi Üniversitesi Örneği), Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(16), 222-252.
- Köse, T.; Gürbüz, H. (2009). Muhasebeye Giriş Dersine İlişkin Görüşleri Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İ.İ.B.F. Örneği, MÖDAV, 11(4), 107-146.
- Kutlu, H. A.; Öztürk, S.; Yılmaz, T.; Gerekan, B. (2017). Muhasebe Eğitiminde Ölçme Ve Değerlendirme: Öğrencilerin Bakışı Üzerine Bir Araştırma, Journal Of Accounting & Finance, (74), 15-35.
- Marriott, P. and Marriott, N. (2003). Are we turning them on? A longitudinal studt of undergraduate accounting students' attitude towards accounting a profession, Accounting Education: an international journal, 12 (2). 113-133.

- Opdecam, E., Everaert, P. (2012). Improving student satisfaction in a first-year undergraduate accounting course by team learning, *Issues In Accounting Education*, (1), 53.
- Özcan, İ., Ünal, F. ve Helhel, Y. (2009). Muhasebe Programı Öğrencilerinin Cinsiyet ve Öğretim Durumunun Muhasebe Mesleğine Yönelik Tutumları İle İlişkilendirilmesi, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (41), 170-181.
- Reed, S. and Kratchman, S.H. (1989). A longitudinal and cross-sectional study of students' perceptions of the importance of job attributes, *Journal of Accounting Education*, 7(2), 171-193.
- Robbins, S.P., Judge, T.A. (2012). Çeviren: Erdem, İ., *Örgütsel Davranış*, Ankara: Nobel Yayıncılık, 72.
- Serçemeli, M., Kurnaz, E., Özcan, M. (2015), Y Kuşağı Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimine Bakışı: Atatürk Üniversitesi İİBF'de Bir Araştırma, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20(1), 261-276.
- Şener, E., Erdem R., Akçakanat, T. (2010) Türkiye'de lisans düzeyinde sağlık yöneticisi yetiştiren kurumların akademik ve eğitsel profili. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, 13(1), 1-15.
- Şerbetçi, A.; Yardımcıoğlu, M. (2017). Muhasebe Dersinde Başarıyı Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Örneği, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (2). 41-62.
- Şimşek, M.Ş., Çelik, A., Akgemci, T. (2014). Davranış Bilimlerine Giriş ve Örgütlerde Davranış, *Sekizinci Baskı*, Konya: Eğitim Kitabevi, 58.
- Tabachnic, B.G. and Fidell, L.S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (sixth ed.).
- Tan, L.M., Laswad, F. (2006). Students' beliefs, attitudes and intentions to major in accounting, *Accounting Education: an international journal* 15(2), 167-187.
- Tengilimoğlu, D., Işık, O., Akpolat, M. (2017). *Sağlık İşletmeleri Yönetimi*, Sekizinci Baskı, Ankara: Nobel Yayın, 568.
- Tepeli, Y., Kayhan, B. (2015). Muhasebe Eğitimi Alan Öğrencilerin Muhasebe Mesleğine Bakış Açılarının Değerlendirilmesi, *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Örneği*, *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 13(3), 138-156.
- Terim, B.; Öztürk, A. (2009). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Muhasebe Eğitimine Bakış Açılarının Değerlendirilmesi: Gördes Meslek Yüksekokulunda Bir Uygulama, *Sosyal Bilimler*, 7(2), 153-168.
- Tugay, O. (2014). Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Muhasebe Dersine Yönelik Alguları ve Muhasebe Öğretim Elemanlarından Beklentileri Üzerine Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinde Bir Araştırma, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 9(3), 49- 68.
- Utku, D., Erol, İ., (2015). Lisans Öğrencilerinin Muhasebeye Giriş Dersine Yönelik Algulamalarının Belirlenmesi, *Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies* 1(3), 91-104.

Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Muhasebe Dersine Karşı Tutumlarının Başarı Düzeylerine Etkisi Üzerine Bir Araştırma

- Varıcı, İ. T.; Bulut, E. T. (2015). Muhasebe Dersine Yönelik Endişeler ve Tutumlar: Samsun Ondokuzmayıs Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Örneği, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19(3), 293.
- Yıldırım, S. (2015). Genel Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Derse İlişkin Beklentileri Ve Başarı Durumlarının Değerlendirilmesi, Muhasebe ve Denetime Bakış, 14(44), 1-14.
- Yükseköğretim Kurulu.(2017). Öğrenci Seçme ve Yerleřtirme Sistemi (ÖSYS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu (2017). Ankara: Yükseköğretim Kurulu.

